

Ciało kobiety – młot/ spektakl/spectacle de Judith Depaule /Corps de femme – le marteau

Rzut młotem – dyscyplina tradycyjnie męska i skrajnie siłowa – został dopuszczony jako dyscyplina kobieca po raz pierwszy na Olimpiadzie w Sydney w 2000 roku, gdzie Kamila Skolimowska zdobyła złoto w wieku 17 lat. Sport uprawia odkąd skończyła 11 lat.

Zaczęła od podnoszenia ciężarów, a następnie poświęciła się rzutowi młotem, w którym do tej pory w Polsce przoduje.

To poprzez jej portret – w interpretacji Bogusławy Shubert – „Ciało kobiety”, spektakl multimedialny i dokumentalny – próbuje zburzyć stereotypy, które ciągle jeszcze tkwią w naszym społeczeństwie na temat ciała kobiety i kryteriów kobiecości.

Spektakl stanowi pierwszy etap projektu składającego się z 4 części, których tematem są inne dyscypliny w rzutach (kula, dysk, oszczep, młot). Każdy z etapów będzie realizowany w innym kraju: Polsce, Francji, Niemczech i Turcji. Koniec projektu zakończy się połączeniem wszystkich części w jeden większy spektakl.

Sport traditionnellement masculin et extrêmement physique, le marteau a été homologué pour les femmes aux Jeux Olympiques de Sydney en 2000, où Kamila Skolimowska devient championne à 17 ans. Kamila pratique le sport depuis l'âge de 11 ans, elle a débuté comme haltérophile puis s'est imposée dans le lancer du marteau qu'elle domine depuis lors en Pologne. C'est à travers son portrait et l'interprétation de Bogusława Shubert que Corps de femme, spectacle multimédia et documentaire, essaie de bouleverser les stéréotypes qui véhiculent encore nos sociétés sur le corps de la femme et les critères de féminité. Le spectacle est la première étape d'un projet en 4 parties sur les différentes disciplines du lancer (poids, disque, javelot, marteau) qui se dérouleront dans d'autres pays: France, Allemagne, Turquie et finiront par fusionner en un seul et grand spectacle.

„Rzut młotem nie jest dyscypliną dla kobiet? No i co z tego? Jeśli dziewczyny chcą ją uprawiać, jeśli czują się z tym dobrze, jeśli ten sport jest częścią ich życia, to co z tego, że to nie sport dla kobiet? Ja się tym w ogóle nie przejmuję. Mogłabym przecież powiedzieć, że balet nie jest dla mężczyzn i że tańczący mężczyzna jest po prostu śmieszny. No i co? Jeżeli to jest część jego życia, jeżeli się w tym spełnia, tym żyje, temu się poświęca, ma to we krwi, no to w porządku. Można sobie mówić, że rzut młotem to nie dyscyplina dla kobiet, ale ja się w tym świetnie czuję...”
 (Kamila Skolimowska)

„W historii sportu morfologia i wyniki sportsmenek bardzo szybko wzbudziły podejrzanie, co do ich kobiecości, sugerowano, że niektóre z nich to mężczyźni. W 1948 kazano sportsmenkom przedstawiać zaświadczenie medyczne, potwierdzające, że są kobietami. To nie wystarczyło. W 1964 kobiety biorące udział w mistrzostwach międzynarodowych zostały poddane badaniom ginekologicznym. Na skutek wielu skarg od roku 1967 przeprowadza się test Barra, który ujawnia liczbę chromosomów X, pobiera się sportsmenkom wymaz z ust i na tej podstawie mogą one otrzymać świadectwo kobiecości. W 1992 roku wprowadzono nowy test, ujawniający obecność chromosomu Y. W 1999 międzynarodowy komitet olimpijski zawiesił testy na kobiecość, ale federacjom wolno je nadal stosować. Na igrzyskach olimpijskich w Pekinie laboratorium określania płci ma za zadanie skontrolowanie sportsmenek, których morfologia budzi zastępstwa. Należy zaznaczyć, że nigdy nie zaproponowano żadnego testu na męskość. I nigdy nie posądzono żadnego zawodnika, o bycie kobietą. Te testy wiążą się z poważnym problemem etycznym, bo stają pod znakiem zapytania samo pojęcie płci, podważają dwubieguność kobieta/mężczyzna, ujawniając inne kategorie, to jest transseksualistów. Testy te nie biorą pod uwagę kuracji hormonalnych, które radykalnie zmieniają metabolizm sportsmenek, wskutek czego niektóre z nich przestały wiedzieć, kim są.” (fragment spektaklu)

„Le marteau n'est pas une discipline féminine et alors? Si les filles veulent le pratiquer et se sentent bien en le pratiquant, si ça fait partie de leur vie, qu'est-ce que ça peut faire que ce ne soit pas une discipline pour les femmes? Ce n'est pas mon problème. Moi, je pourrais dire que le ballet n'est pas pour les hommes ou que quand les hommes dansent ils se ridiculisent. Et alors ? Si ça fait partie de leur vie, s'ils se réalisent, s'il vivent avec ça et qu'ils se donnent tout entier, qu'ils ont ça dans la peau, ça va. On peut dire que le lancer du marteau n'est pas une discipline féminine, mais moi je me sens bien...”
 (Kamila Skolimowska)

„Dans l'histoire du sport, la morphologie et les résultats des sportives ont très vite éveillé des soupçons quant à leur féminité, au point de suspecter certaines d'être des hommes. En 1948, les sportives doivent fournir un certificat médical attestant de l'authenticité de leur sexe. Ça ne suffit pas. En 1964, les femmes qui disputent des épreuves internationales passent un examen gynécologique. A la suite de nombreuses plaintes, à partir de 1967, le test de Barr met en évidence les chromosomes X des athlètes effectué grâce à un prélèvement buccal, délivrant aux athlètes un certificat de féminité. En 1992, un nouveau test consistant à repérer la présence du chromosome Y fait son apparition. En 1999, le comité International Olympique suspend les tests de féminité, libre aux fédérations de continuer à les appliquer. Aux Jeux Olympiques de Pékin, un laboratoire de détermination du sexe a pour mission de contrôler les sportives à la morphologie suspectée. Ces tests posent de sérieux problèmes éthiques, ils interrogent précisément la notion de sexe, mettent à mal la bipolarisation homme/femme, révélant d'autres catégories composées d'intersexués et de transsexuels. Ces tests ne tiennent pas compte des traitements hormonaux qui transforment radicalement le métabolisme des athlètes au point que certaines d'entre elles ont préféré changer de sexe.” (extrait du spectacle)

Tekst, reżyseria / Texte, mise en scène
Judith Depaule (Francja/France)
 Asystentka reżysera / Assistante à la mise en scène
 Scenografia / Scénographie
Pia Partum
 Muzyka / Musique
Laurent Dailleau (Francja/France)
 Video / Vidéo
Mateusz Wajda

Konsultacja choreograficzna / Conseils chorégraphiques
Isabelle Schad (Niemcy/Niemcy)
 Światło / Lumières

Bruno Poheron (Francja-Niemcy/France-Allemagne)
 Reżyseria dźwięku i video, oprogramowanie / Régie son&vidéo, programmation

Dariusz Makaruk
 Animacje / Animation
Piotr Olczak, Adam Błaszczyk
 Kostiumy / Costume
Cyprian Medard Cieśliński
 Konstrukcje / Construction
Bartłomiej Kłosek

Tłumaczenie / Traduction
Maryna Ochab, Bogusława Shubert
 Dramaturgia / Dramaturgie
Thomas Cepitelli
 Producentki wykonawczy / Chargées de production
Virginie Hammel, Astrid Rostaing

Występuje / Avec
Bogusława Shubert
 oraz na video / à l'image la participation de
Kamila Skolimowska,
Marta Kalinowska („Elle”)

Spektakl wyprodukowany przez Mabel Octobre
 (kompania subwencjonowana par la Région et la DRAC Ile-de-France)
 przez la Région et la DRAC Ile-de-France) Coproduction: Teatr Polonia
 Koprodukcja: Teatr Polonia oraz Ambasada Francji, Avec le soutien de l'Ambassade de France et de l'Institut
 Instytut Francuski w Warszawie, Instytut Goethego Français de Varsovie et du Goethe Institut de Varsovie
 wsparcie: Art Zoyd i firma Polanik Avec l'aide d'Art Zoyd et de Polanik
www.mabeloctobre.net

Opracowanie programu / L'auteur du programme
Judith Depaule
 Projekt graficzny plakatu i programu / Projet du programme et de l'affiche
Małgorzata Doraczyńska
 Zdjęcia / Photos
Robert Jaworski

Premiera w języku polskim 11 października 2008 / Première en polonais le 11 octobre 2008
 Premiera w języku francuskim 18 października 2008 / Première en français le 18 octobre 2008

Bogusława Shubert

Absolwentka PWST w Warszawie i CNSAD w Paryżu. Grała u Antoine'a Viteza (Rewizor Gogola, Faust Goethego, Tombeau pour 500 000 soldats Guyotat, Czpla Aksjonowa, Mewa Czechowa), Bruno Bayen'a (warsztaty teatralne z Sofoklesa, Ponge'a, Wittgensteina), u Daniela Martin (Ślub Gombrowicza), Eugeniusza Priwiezenczewa (Polak Polakowi Ruskiem), u Magdy Łazarkiewicz (Szklana menażeria Williamsa), Ewy Dumbia (J'aime ce pays Turiniego), u André Ochodio (Upadek Sribljanovic'a, Szczęśliwe dni Becketta), u Krzysztofa Warlikowskiego (Ifigenia w Taurydzie Glucka, Anioły w Ameryce Kushnera), u Krystyny Jandy (Lament na Placu Konstytucji według Bizio). Pracuje dla filmu i telewizji – u Agnieszki Holland, Piotra Łazarkiewicza, Cédric'a Klapischa, Roberta Glińskiego, Krzysztofa Kieślowskiego, Erica Barbier, Milosa Formana, Catherine Corsini.

Formée au CNSAD (PWST) de Varsovie et au CNSAD de Paris, elle joue au théâtre avec Antoine Vitez (Le Revizor de Gogol, Faust de Goethe, Tombeau pour 500 000 soldats de Guyotat, Le Héron d'Axionov, La Mouette de Tchekhov), Bruno Bayen (Travail théâtral d'après Sophocle, Ponge, Wittgenstein), Daniel Martin (Le Mariage de Gombrowicz), Eugeniusz Priwiezenczew (Polak Polakowi Ruskiem), Magda Łazarkiewicz (La ménagerie de verre de Williams), Eva Dumbia (J'aime ce pays de Turini), André Ochodio (La Chute de Sribljanovic, Oh les beaux jours de Beckett), Krzysztof Warlikowski (Iphigénie en Tauride de Gluck, Les Anges en Amérique de Kushner), Krystyna Janda (Lamentations sur la place de la Constitution d'après Bizio). Elle tourne pour le cinéma et la télévision avec Agnieszka Holland, Piotr Łazarkiewicz, Cédric Klapisch, Robert Gliński, Krzysztof Kieślowski, Eric Barbier, Milos Forman, Catherine Corsini.

Kamila Skolimowska

Urodzona w 1982 roku w Warszawie. W wieku 12 lat została wicemistrzynią Polski w podnoszeniu ciężarów. W 1996 zdobyła tytuł mistrzyni Polski w rzucie młotem a w roku następnym – mistrzostwo Europy juniorów. Ponownie wygrywa mistrzostwa Polski w latach 1997, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 i 2008. Zdobyła złoty medal na Olimpiadzie w Sydney w 2000 roku – będąc pierwszą od roku 1964 lekkoatletką polską przywożąca tytuł olimpijski jako juniorka.

Kamila Skolimowska jest dziś jedną z najlepszych polskich sportsmenek.

Née en 1982 à Varsovie. A 12 ans, elle devient vice-championne de Pologne en haltérophilie. En 1996, elle remporte le titre de championne de Pologne au lancer de marteau, puis l'année suivante celui de championne d'Europe junior. Elle décroche de nouveau l'or au championnat de Pologne en 1997, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 et 2008. Elle obtient la médaille d'or aux Jeux Olympiques de Sydney en 2000. C'est la première fois depuis 1964 qu'une athlète polonaise remporte un titre olympique en tant que junior. Kamila Skolimowska est aujourd'hui l'une des meilleures sportives polonaises.

Judith Depaule

Reżyserka, aktorka, tłumaczka z rosyjskiego. Pisze doktorat na temat „Teatr w obozach stalinowskich”. Współpracowała z różnymi grupami (Sentimental Bourreau, Aglaée Solex, Les Alternateurs Volants) – łączącymi teatr z muzyką i video i wprowadzającymi na scenę teksty współczesne i nie-teatralne. W 2000 roku założyła grupę Mabel Octobre, która tworzy teatr bazujący na technologiach cyfrowych i dokumentalnych:

Desesperanto (spektakl interaktywny i multimedialny 2002), Matériaux Goulag (czytanie, koncert, 2004), Qui ne travaille pas ne mange pas (revue de théâtre au Goulag, 2004), Ce que j'ai vu et appris au Goulag (ćwiczenie pamięci, 2005), La folie de Janus de Sylvie Dyclo-Pomos (pamięci poległym na Beach de Brazzaville, 2006), Qui a tué Ibrahim Akef? (marzenie tańca orientalnego, 2007), Vous en rêvez (Youri l'a fait) (kronika epicka pierwszego człowieka w kosmosie, 2007).

Judith Depaule jest również animatorką spektakli-warsztatów w ośrodkach zdrowia (Hamlet, 2003; Arturo Ui, 2004), oraz licznych warsztatów z dziećmi. Laureatka Villa Médicis bez barier. Jej trupa – mieszcząca się w Paryżu – otrzymuje wsparcie Région Ile-de-France i Departamentu Kultury Ile-de-France.

Judith Depaule est metteur en scène, actrice et traductrice du russe. Elle écrit une thèse sur le „Théâtre dans les camps staliniens“. Elle a travaillé avec différents collectifs (Sentimental Bourreau, Aglaée Solex, Les Alternateurs Volants) qui mêlent le théâtre avec la musique et la vidéo et portent à la scène des textes contemporains ou non-théâtraux. Elle fonde en 2000 le groupe Mabel Octobre qui combine le théâtre, les technologies numériques et le documentaire: Desesperanto (spectacle interactif multimédia 2002), Matériaux Goulag (lecture, concert, 2003), Qui ne travaille pas ne mange pas (revue de théâtre au Goulag, 2004), Ce que j'ai vu et appris au Goulag (exercice de mémoire, 2005), La folie de Janus de Sylvie Dyclo-Pomos (hommage aux disparus du Beach de Brazzaville, 2006), Qui a tué Ibrahim Akef? (rêve de danse orientale, 2007), Vous en rêvez (Youri l'a fait) (chronique épique du premier homme cosmique, 2007). Elle anime des ateliers-spectacles avec les détenus de la Maison d'arrêt de la Santé (Hamlet, 2003; Arturo Ui, 2004) et de nombreux ateliers avec les enfants. Lauréate de la Villa Médicis hors les murs. Sa compagnie basée à Paris reçoit le soutien de la Région Ile-de-France et de la Direction des Affaires Culturelles d'Ile-de-France.

Prezes Fundacji
Krystyna Janda
Dyrektor Teatru
Roman Osadnik
Organizacja Teatru
Sylwia Rydlewsk
PR i kontakty z mediami
Marta Bartkowska
Impresariat
Katarzyna Błachiewicz
Kasa biletowa
Piotr Bajcar, Krzysztof Lipiec
Kierownik techniczny
Małgorzata Domańska
Oświetlenie i akustyka
Piotr Pawlik, Michał Cacko, Adam Czaplicki, Agnieszka Szczepanowska, Paweł Szymczyk, Dawid Witek
Multimedia
Tadeusz Perkowski, Adam Tarasiuk
Obsługa sceny
Piotr Bajcar, Jan Cudak, Maciej Oleksiak, Rafał Piotrowski, Rafał Rossa
Fryzjerzy/charakteryzatorzy
Grażyna Jakubczak, Hubert Grabowski
Garderobiane
Władysława Trejnis, Wiesława Kamińska
Prowadzenie spektakli
Marta Bartkowska, Ewa Baryłkiewicz, Elżbieta Czerwińska, Magdalena Kłosińska, Ewa Ratkowska, Rafał Rossa, Sylwia Rydlewsk, Uarda Sikorska

teatrpolonia
FUNDACJA KRYSTYNY JANDY NA RZECZ KULTURY

wejście do teatru / entrée au théâtre
ul. Piękna 28, tel. 022 621 61 41
kasa biletowa / les caisses
ul. Marszałkowska 56, tel. 022 622 21 32